

Media ja lehdistö

Euroopan unionin tuomioistuin
LEHDISTÖTIEDOTE nro 52/22
Luxemburgissa 29.3.2022

Tuomio asiassa C-132/20
Getin Noble Bank

Pelkästään se seikka, että tuomari on nimitetty aikana, jolloin jäsenvaltio, jossa hän hoitaa tehtäviään, ei vielä ollut demokraattinen järjestelmä, ei horjuta kyseisen tuomarin riippumattomuutta ja puolueettomuutta

Puolan ylimmän tuomioistuimen on viimeisenä asteena ratkaistava oikeusriita, joka koskee kuluttajien ja puolalaisen Getin Noble Bank -pankin välisen luottosopimuksen indeksiehdon väitettyä kohtuuttomuutta.

Tässä yhteydessä kyseinen tuomioistuin pohtii, **täyttävätkö kolme kyseisen muutoksenhakutuomioistuimen tuomaria, jotka ovat aikaisemmin käsitelleet tätä oikeusriitaa, unionin oikeudessa asetetut riippumattomuuden ja puolueettomuuden vaatimukset.**

Yksi heistä oli aloittanut uransa kommunistisessa järjestelmässä eikä ollut vannonut valaansa uudelleen tämä järjestelmän lakattua. Kaksi muuta oli nimitetty muutoksenhakutuomioistuimen tuomareiksi aikakaudella, jolloin (vuosina 2000–2018) Puolan perustuslakituomioistuimen mukaan kansallinen tuomarineuvosto (KRS), joka oli osallistunut heidän nimittämiseensä, ei toiminut avoimesti ja jolloin sen kokoonpano oli ristiriidassa perustuslain kanssa.

Puolan ylin tuomioistuin, joka toimi yhden tuomarin kokoonpanossa, päätti siten esittää unionin tuomioistuimelle kysymyksen tuomioistuinten riippumattomuuden ja puolueettomuuden vaatimuksista.

Tänään antamassaan tuomiossa unionin tuomioistuin hylkää ensinnäkin asianosaisena olevan Puolan oikeusasiamiehen väitteen, jonka mukaan unionin tuomioistuimen puoleen kääntynyt Puolan ylimmän tuomioistuimen tuomari ei ollut toimivaltainen esittämään ennakkoratkaisukysymyksiä, kun otetaan huomioon hänen nimittämiseensä liittyvät virheet, jotka horjuttavat hänen omaa riippumattomuuttaan ja puolueettomuuttaan.

Unionin tuomioistuimella ei ole tietoja, jotka koskevat kyseistä tuomaria tai muita seikkoja, jotka voisivat kääntää olettaman siitä, että Puolan ylin tuomioistuin täyttää konkreettisesta kokoonpanostaan riippumatta muun muassa riippumattomuuden ja puolueettomuuden vaatimukset, jotta sitä voidaan pitää jäsenvaltion tuomioistuimena, joka voi esittää unionin tuomioistuimelle ennakkoratkaisukysymyksiä. Esitetyt kysymykset on siis otettava tutkittaviksi.

Unionin tuomioistuin tutkii tämän jälkeen esitettyjen kysymysten kummatkin näkökohdat.

Muutoksenhakutuomioistuimen tuomarin osalta, joka oli aloittanut uransa kommunistisessa järjestelmässä, unionin tuomioistuin soveltaa sen viime vuosien oikeuskäytäntöön perustuvaa analyysiä tuomioistuinten riippumattomuuden ja puolueettomuuden takeista unionin oikeudessa ja katsoo, ettei pelkästään tämä seikka sellaisenaan horjuta kyseisen tuomarin riippumattomuutta ja puolueettomuutta tämän myöhempien lainkäyttötehtävien harjoittamisessa. Se korostaa tässä yhteydessä erityisesti, että Puolan tasavalta on liittynyt unioniin ja sen arvoihin, erityisesti oikeusvaltioperiaatteeseen ilman, että tältä osin vaikeutta olisi aiheuttanut se seikka, että Puolan tuomarit on nimitetty aikakaudella, jolloin

kyseinen valtio ei vielä ollut demokraattinen järjestelmä. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ei myöskään ole esittänyt mitään viitettä, joka saisi aikaan epäilyksiä tämän suhteen.

Kahdesta muusta muutoksenhakutuomioistuimen tuomarista unionin tuomioistuin toteaa samaa analyysiä soveltaen, että Puolan perustuslakituomioistuin ei ole lausunut KRS:n riippumattomuudesta todetessaan vuonna 2017, että viimeksi mainittu kokoonpano, sellaisena kuin se oli kyseessä olevan kahden tuomarin nimittämisen aikaan, oli perustuslainvastainen. Tämä perustuslainvastaisuus ei siis sellaisenaan riitä horjuttamaan KRS:n riippumattomuutta ja puolueettomuutta, sellaisena kuin sen kokoonpano oli kyseisenä aikana, eikä siten niiden tuomareiden nimittämistä, johon se osallistui. Samaan lopputulokseen päädytään, kun KRS on valinnut tuomarin ehdokkaaksi tuomarinvirkaan sellaisen menettelyn päätteeksi, joka ei kyseisenä aikana ollut avoin, julkinen eikä muutoksenhakukelpoinen, jos ei ole olemassa seikkoja, jotka osoittavat KRS:n riippumattomuuden puutteen. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ei ole esittänyt konkreettisia seikkoja, jotka voisivat herättää tältä osin epäilyjä.

HUOMAUTUS: Ennakkoratkaisupyyntö antaa jäsenvaltioiden tuomioistuimille mahdollisuuden tiedustella niiden käsiteltävänä olevan yksittäisen asian puitteissa unionin tuomioistuimelta unionin oikeuden tulkintaa tai unionin toimen pätevyyttä. Unionin tuomioistuin ei ratkaise kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevaa asiaa. Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on ratkaista asia unionin tuomioistuimen ratkaisun mukaisesti. Unionin tuomioistuimen ratkaisu sitoo vastaavalla tavoin muita kansallisia tuomioistuimia, jotka käsittelevät samanlaista ongelmaa.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido Euroopan unionin tuomioistuinta.

Tuomion [koko teksti ja tiivistelmä](#) julkaistaan CURIA-sivustolla tuomion julistamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127

Kuvia tuomion julistamisesta on saatavilla sivustolla [Europe by Satellite](#) ☎ +32 2 2964106.